

Ekonomienheten

Jessica Jansson & Matthias Westerlund

jessica.jansson@hellefors.se

matthias.westerlund@hellefors.se

--	--

Nyckeltalssammanställning för Hällefors kommun 2023 med basåret 2022

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
2	Syfte.....	4
3	Målsättning.....	4
4	Organisation.....	5
5	Ord och begreppsförklaringar.....	5
	5.1 Standardkostnad.....	5
	5.2 Referenskostnad.....	5
	5.3 Kostnad.....	5
	5.4 Nettokostnad.....	6
	5.5 Bruttokostnad.....	6
	5.6 Liknande grupp.....	6
	5.6.1 Övergripande.....	6
	5.6.2 Barnomsorg.....	6
	5.6.3 Fritidshem.....	7
	5.6.4 Grundskola.....	7
	5.6.5 Gymnasieskola.....	7
	5.6.6 Äldreomsorg.....	7
	5.6.7 LSS.....	8
	5.6.8 Individ och familjeomsorg.....	8
	5.6.9 Integration.....	8
	5.6.1 Ekonomiskt bistånd.....	8
6	Varför nyckeltal?.....	9
7	Varför nyckeltalsjämförelser?.....	9
8	Finansiella nyckeltal.....	9
9	Verksamhetens nettokostnad.....	10
10	Personal.....	13
11	Politisk verksamhet.....	14
12	Infrastruktur, skydd m m.....	15
13	Fritid.....	16
14	Kultur.....	17
15	Förskoleverksamhet och fritidshem.....	18
	15.1 Kostnad per inskrivet barn i målgruppen för barnomsorgens delar.....	18
16	Utbildning.....	20
	16.1 Kostnad per elev i förskoleklass.....	20
	16.2 Kostnad per elev i grundskola.....	21
	16.3 Kostnad per elev i gymnasieskola.....	23
17	Äldreomsorg inklusive öppen verksamhet.....	24
	17.1 Hemtjänst/ordinärt boende.....	25
	17.2 Särskilt boende.....	28
18	Insatser enligt LSS, SFB och SoL.....	29
	18.1 Boende enligt LSS.....	30
	18.2 Daglig verksamhet enligt LSS.....	31

18.3	Personlig assistens enligt LSS/SFB	31
19	Individ och familjeomsorg	32
19.1	Vuxna 21-64 år	32
19.2	Barn och unga 0-20 år	33
19.3	Ekonomiskt bistånd.....	33
20	Särskilt riktade insatser	34
20.1	Flyktingmottagande	34
20.2	Arbetsmarknadsåtgärder	36

1 Inledning

Redovisningen av nyckeltal riktar sig främst till politiker i Hällefors kommun men även till andra som är intresserade av att följa kommunens ekonomiska utveckling. Genom nyckeltalen kan läsare dels se utvecklingen över ett antal år för kommunen som helhet och för olika **verksamheter**, dels göra jämförelser med andra kommuner.

Materialet är avsett dels att vara ett hjälpmedel vid fördelningen av resurser till olika verksamheter genom att tydliggöra inom vilka områden Hällefors kommun har jämförelsevis höga eller låga kostnader, dels att visa utvecklingen över tid och jämfört med andra kommuner.

De flesta nyckeltalen har hämtats från Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada). Kolada drivs och utvecklas av Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA), som är en ideell förening stiftad av staten och Sveriges kommuner och regioner (SKR).

För att jämförelser mellan olika kommuner ska vara möjlig krävs att uppgifterna är insamlade på samma sätt och att samma definitioner har tillämpats – kort sagt att uppgifterna mäter samma saker. Eftersom räkenskapssammandraget spänner över en stor mängd uppgifter kan det, trots olika kontroller, finnas fel i det redovisade materialet. Vid jämförelser är det viktigt att noga analysera vad uppgifterna står för och vilka förklaringar som tänkbara till uppkomna skillnader.

I vissa tabeller används färgerna rött, gult och grönt för att visa hur ett resultat ligger till jämfört med andra. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner/landsting efter sina resultat, och de bästa resultaten får grön färg, de sämsta får röd färg och de i mitten får gul färg. Saknas data på något nyckeltal visas det med grå färg. Tänk på att färgsättningen visar om man har bra eller dåliga resultat jämfört med andra. Den talar inte om ifall resultaten är bra eller dåliga. Man kan ha dåliga resultat jämfört med andra, vilket ger röd färg, trots att resultatet egentligen är bra (och vice versa).

För den som vill fördjupa sig ytterligare går det att hitta fler nyckeltal i Kolada, som innehåller cirka 5000 nyckeltal om resurser, volymer och kvalitet i kommuners och landstings alla verksamheter (www.kolada.se).

2 Syfte

Syftet med nyckeltalssammanställningen är att kommunens verksamheter ska analyseras och jämföras med jämförbara kommuner utifrån fakta för att kunna ha som underlag för fortsatt utveckling och avveckling. Underlaget ska vara ett verktyg i budgetprocessens fördelning av resurser till kommunens olika verksamhetsområden.

3 Målsättning

Målsättningen är att nyckeltalssammanställningen ska beskriva om kommunens verksamheter lett till vad som är beslutat – leda mot resultat.

4 Organisation

Ekonomichef ansvarar för att en årlig nyckeltalssammanställning arbetas fram och att underlaget bygger på fakta. En analysgrupp är tillsatt med uppdrag att eventuellt komplettera analyseringen av de nyckeltal som lyfts fram i nyckeltalsrapporten och där behov finns även utveckla med ytterligare nyckeltal för att motivera och belysa avvikelser. Analysgruppen består av ekonom, som är sammankallande, utvecklingsstrateg samt verksamhetsutvecklare. Till denna grupp finns funktionerna samhällsutvecklingschef, kultur och fritidschef samt HR-chef adjungerande.

5 Ord och begreppsförklaringar

5.1 Standardkostnad

Standardkostnaden är den kostnad som kommunen skulle ha om kommunen bedrev verksamheten på en genomsnittlig avgifts-, ambitions- och effektivitetsnivå och med hänsyn till egna strukturella faktorer.

Standardkostnaden är ett statistiskt mått på den förväntade kostnaden för verksamheten utifrån strukturella faktorer vid en genomsnittlig effektivitet och ambitionsnivå.

I kostnadsutjämnningen har varje verksamhetsområde en standardkostnad som ska korrigera för strukturella skillnader. Standardkostnaden för äldreomsorg baseras exempelvis till stor del på antalet äldre i befolkningen och standardkostnaden på grundskolan på antalet individer i skolålder.

En positiv avvikelse innebär att kommunen har en kostnadsnivå som är högre än vad strukturen motiverar, en negativ avvikelse visar det omvända. Avvikelserna kan bero på att kommunerna bedriver verksamheten på en annan ambitions- eller effektivitetsnivå än riksgenomsnittet.

5.2 Referenskostnad

Referenskostnad bygger på kostnadsutjämnningen och indikerar vad respektive verksamhet borde ha för nettokostnad, enligt kostnadsutjämnningssystemet, om kommunen bedriver den verksamheten med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet.

Referenskostnaden är en justering av standardkostnaden där hänsyn även tas till följande kommunövergripande delar i kostnadsutjämnningen; löner, bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling. Referenskostnaden bygger på det faktiska utfallet det aktuella året, till skillnad från standardkostnaden, som baseras på preliminära uppgifter.

5.3 Kostnad

Kostnad avser kommunernas kostnader för egen konsumtion och definieras enligt följande: Från kommunens bruttokostnad i driftsredovisningen förs dels avdrag för interna intäkter, dels avdrag för försäljning av verksamhet till andra kommuner och landsting.

5.4 Nettokostnad

Nettokostnad erhålls genom att minska driftredovisningens bruttokostnader med samtliga intäkter, i huvudsak riktade statsbidrag, taxor och avgifter, hyresintäkter samt andra försäljningsintäkter.

5.5 Bruttokostnad

I bruttokostnad ingår alla kostnader för en verksamhet, utan avdrag till exempel för interna intäkter eller försäljning av verksamhet. Vid kostnadsjämförelser används vanligen nettokostnader eller kostnader

5.6 Liknande grupp

Ett urval bestående av de sju kommuner som mest liknar Hällefors kommun. Vilka kommuner som ingår kan variera mellan olika verksamheter. Vilka som väljs ut som liknande kommuner baseras till största del på referenskostnaden (70 procent), men också på invånarantal (30 procent). För liknande kommuner Äldreomsorg tas även hänsyn till huvudmannaskap för hemsjukvården.

Gruppen Liknande kommun integration skiljer sig från de andra jämförelsegrupperna, då den inte är baserad på referenskostnaden. Den gruppen är istället utvald utifrån invånarantal, antal asylsökande, antal kommunmottagna och utrikes födda från länder utanför EU/EFTA.

Liknande kommungrupp ändrar sig från år till år och i denna rapport är kommungruppens jämförelsetal för åren 2018-2019 den grupp Hällefors liknar mest under år 2018 och 2019 För år 2020 och 2021 är kommungrupperna som Hällefors liknar med under 2021.

5.6.1 Övergripande

De kommuner som övergripande är mest lik Hällefors utifrån strukturkostnad för kommunen samt skattekraft och befolkningsstorlek för verksamhetsåret 2022 framgår här nedan. Tidigare års liknande grupp redovisas i tidigare års nyckelsammanställningar för Hällefors kommun.

2022 års liknande grupp som redovisas för 2022:

Berg	Vilhelmina
Filipstad	Åsele
Högsby	Övertorneå
Norsjö	Hällefors

5.6.2 Barnomsorg

De kommuner som övergripande är mest lik Hällefors utifrån referenskostnad för barnomsorg samt befolkningsstorlek för verksamhetsåren 2022 framgår här nedan.

2022 års liknande grupp som redovisas för året 2022:

Arvidsjaur	Norberg
Essunga	Vingåker
Grums	Åtvidaberg
Nora	Hällefors

5.6.3 Fritidshem

De kommuner som övergripande är mest lik Hällefors utifrån referenskostnad för fritidshem samt befolkningsstorlek för verksamhetsåret 2022 framgår här nedan.

2022 års liknande grupp som redovisas för året 2022:

Arjeplog	Torsås
Degerfors	Vilhelmina
Hofors	Älvdalen
Mellerud	Hällefors

5.6.4 Grundskola

De kommuner som övergripande är mest lik Hällefors utifrån referenskostnad för grundskola samt befolkningsstorlek för verksamhetsåret 2022 framgår här nedan.

2022 års liknande grupp som redovisas för året 2022:

Arjeplog	Nordmaling
Färjelanda	Säter
Laxå	Vingåker
Mellerud	Hällefors

5.6.5 Gymnasieskola

De kommuner som övergripande är mest lik Hällefors utifrån referenskostnad för gymnasieskola samt befolkningsstorlek för verksamhetsåret 2022 framgår här nedan. För år 2022 har Färjelanda har ingen egen gymnasieskola utan gymnasieprogram erbjuds inom ramen för Fyrbodals gymnasium. Haparanda har egen gymnasieskola. Mullsjö har ingen egen gymnasieskola utan elever har i stället tillgång till alla program som finns via Jönköping och Falköping samt Naturbruksprogrammen i Region Jönköpings län. Orsa har ingen egen kommunal gymnasieskola, men samverkar med Mora och Älvdalen. I Robertsfors upphandlas platser i andra kommuner. I Töreboda är det introduktionsprogrammet med inriktningarna språkintröduktion och individuellt alternativ som erbjuds. Ockelbo har ingen egen gymnasieskola utan de flesta elever får i stället sin gymnasieskolgång i Gävle.

2022 års liknande grupp som redovisas för året 2022:

Färjelanda	Orsa
Haparanda	Robertsfors
Mullsjö	Töreboda
Ockelbo	Hällefors

5.6.6 Äldreomsorg

De kommuner som övergripande är mest lik Hällefors utifrån strukturårsjusterad standardkostnad för äldreomsorg samt befolkningsstorlek för verksamhetsåret 2022 framgår här nedan.

2022 års liknande grupp som redovisas för året 2022:

Berg	Vadstena
Bräcke	Vilhelmina
Hagfors	Älvdalen
Härjedalen	Hällefors

5.6.7 LSS

De kommuner som övergripande är mest lik Hällefors utifrån referenskostnad för LSS samt befolkningsstorlek för verksamhetsåret 2022 framgår här nedan.

2022 års liknande grupp som redovisas för året 2022:

Eda	Tranemo
Gullspång	Vingåker
Ockelbo	Ånge
Torsås	Hällefors

5.6.8 Individ och familjeomsorg

De kommuner som övergripande är mest lik Hällefors utifrån referenskostnad för individ och familjeomsorg samt befolkningsstorlek för verksamhetsåret 2022 framgår här nedan.

2022 års liknande grupp som redovisas för året 2022:

Fagersta	Ljusnarsberg
Filipstad	Perstorp
Flen	Östra Göinge
Högsby	Hällefors

5.6.9 Integration

De kommuner som övergripande är mest lik Hällefors utifrån invånarantal, antal asylsökande, antal kommunmottagna och utrikes födda från länder utanför EU/EFTA för integration för verksamhetsåret 2022 framgår här nedan.

2022 års liknande grupp som redovisas för året 2022:

Aneby	Mellerud
Bengtstorf	Söderhamn
Eda	Töreboda
Kristinehamn	Hällefors

5.6.1 Ekonomiskt bistånd

De kommuner som övergripande är mest lik Hällefors baserade på den modellberäknade kostnaden för ekonomiskt bistånd. Modellen ingår inte i kostnadsutjämnningen, utan är skapad av RKA/SKR och är ny för år 2022.

2022 års liknande grupp som redovisas för året 2022:

Bjuv	Trollhättan
Burlöv	Åstorp
Katrineholm	Östra Göinge
Landskrona	Hällefors

6 Varför nyckeltal?

Enligt RKA är nyckeltalens uppgift är bidra till presentationen av läge, mål och resultat för verksamhet och ekonomi. Nyckeltalen kan stärka beslutsunderlaget för kommunfullmäktige respektive kommunledning.

Det är viktigt att nyckeltal:

- är anpassade till uppdraget och verksamheten,
- fokuserar på det väsentliga,
- är förankrade i organisationen och enkla att förstå samt
- möjliggör jämförelser (mellan bra/dåliga värden, med andra kommuner).

Officiell statistik utgörs av kommunala räkenskaper och antalsuppgifter om brukare etcetera, och finns för samtliga kommuner. Det är viktigt att välja officiella och heltäckande nyckeltal.

7 Varför nyckeltalsjämförelser?

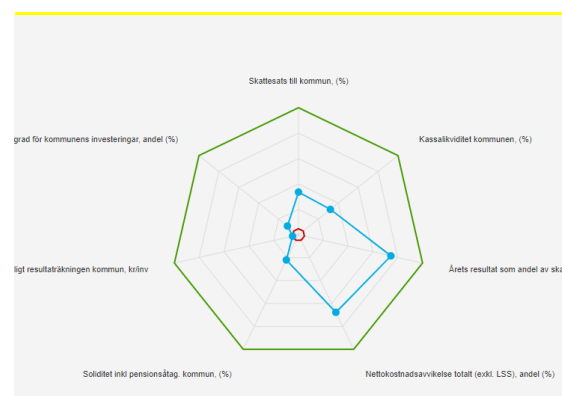
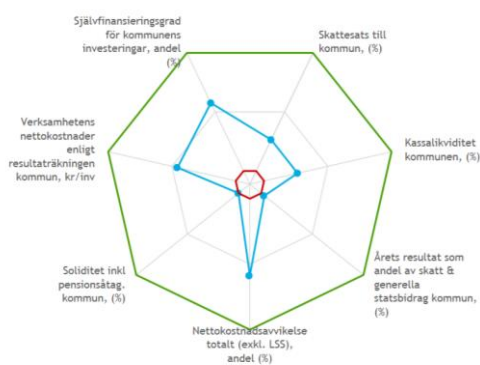
Nedan ges några exempel på varför jämförelser är bra att göra:

- • Ger ett signalsystem som speglar avvikelser:
 - jämfört med andra kommuner
 - över tid i den egna kommunen

Kan förklara skillnader påverkbara och icke påverkbara faktorer

- Kan användas för att lära och utveckla verksamheten
- Man kan lära sig av goda exempel
- Ge underlag för bra uppföljning och prognoser
- Kan leda till att den egna redovisningen förbättras dvs. höja statusen på statistik och räkenskapssammandrag

8 Finansiella nyckeltal

Hällefors kommuns finansiella ställning år 2015 (vänster) samt år 2022 (höger)

Sedan år 2018 har kommunen förbättrat sin totala finansiella ställning. Det syns tydligt att soliditeten förbättrats årligen sedan beslutet av kommunfullmäktige från och med år 2010 att ha fokus på förbättrad soliditet. Vid års-siftet 2009/2010 uppgick soliditeten till -56,6 procent.

Hällefors	2018	2019	2020	2021	2022
Skattesats (kr)	22,05	22,05	22,05	22,05	22,05
Kassalikviditet (%)	96,5	74,2	71,8	67,1	106,7
Resultatandel (%)	4,1	0,4	4,5	6,1	6,6
Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS) (%)	6,4	-2,3	-5,2	-1,2	-0,2
Soliditet inkl pensionsåtagande (%)	-0,7	1,2	7,1	13,5	17,3
Verksamhetens nettokostnader (kr/inv)	-60 333	-63 873	-66 239	-69 068	-75 903
Självfinansieringsgrad investeringar (%)	100,7	65,2	73,5	39,5	47,7

Kommunens antagna finansiella målsättningar bygger på att kommunens verksamhetskostnader måste minskas till förmån för åtgärder som påverkar kommunens soliditet i positiv riktning. Sett ur ett ekonomiskt hållbarhetsperspektiv har kommunen enligt tabellen nedan förbättrat soliditeten genom högre positiva resultat enligt god ekonomisk hushållning samt amortering av långfristiga skulder.

Hällefors	2018	2019	2020	2021	2022
Resultat före ext ord kommunkoncern, kr/inv	2 662	119	3 267	4 420	3 156
Soliditet kommunkoncern (%)	31,2	33,2	34,8	34,9	32,9
Skattesats till kommun (%)	22,05	22,05	22,05	22,05	22,05
Demografisk försörjningskvot i kommunen	0,97	0,98	0,99	0,99	1,00
Nystartade företag, antal/1 000 inv, 16-64 år	9,0	6,2	7,4	8,6	9,4
Nettoinvesteringar kommun, kr/inv	4 262	2 899	6 602	16 217	16 018
Inv 25-64 år med eftergymnasial utb, (%)	22,4	22,5	22,4	23,0	24,2

När det gäller den demografiska försörjningskvoten i kommunen uppgår den till 1,00 och det önskvärda är ett så lågt värde som möjligt. Den demografiska försörjningskvoten beräknas som summan av antal personer 0-19 år och antal personer 65 år och äldre dividerat med antal personer 20-64 år. Ett värde över 1 innebär att gruppen äldre och yngre är större än den i arbetsför ålder. I riket är motsvarande siffra 0,77 år 2022 och sett till hela länet har Hällefors kommun tillsammans med Nora det högsta värdet år 2022. Sett till jämförbara kommuner övergripande har kommunen tredje lägsta där Övertorneå är högst på 1,22, men alla kommuner är över rikets snitt.

9 Verksamhetens nettokostnad

Det enda nyckeltal som med 100 procents säkerhet kan sägas vara rätt och jämförbart med andra kommuner är verksamhetens nettokostnad per invånare. Alla andra nyckeltal kan innehålla olikheter i fråga om hur kostnader och intäkter redovisas, både mellan åren och mellan kommunerna. På de verksamhetsnivåer som nyckeltalen här redovisas ger de ändå en god indikation på kommunens kostnadsläge i jämförelse med andra kommuner.

Verksamhetens nettokostnad är summan av alla verksamhetens kostnader minskade med intäkter i form av avgifter, bidrag med mera och kostnader för avskrivningar.

Varför varierar nettokostnaden?

- Olika policy i synen på avgiftsfinansiering
- Skillnader i struktur vad gäller såväl ålder som geografisk eller social struktur (liknande grupp är det urval som är mest lika i struktur)
- Den kommunala servicen är olika utbyggd
- Kvalitet och effektivitet

Nettokostnaden i procent av skatteintäkterna visar hur stor del av skatteintäkter och generella statsbidrag som används till att finansiera den löpande verksamheten. Exempelvis betyder en andel motsvarande 99,5 procent att för varje hundralapp kommunen erhåller av skattemedel tillhandahålls verksamhet för 99:50.

Hällefors	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens nettokostnad, miljoner kronor	421,3	447,9	456,8	473,0	505,2
Förändring från föregående år, miljoner kronor	10,2	26,6	8,9	16,2	32,2
Förändring från föregående år, procent	2,5%	6,3%	2,0%	3,5%	6,8%
Verksamhetens nettokostnad i procent av skatteintäkter och generella statsbidrag	95,4	99,6	95,5	93,9	93,4
Antal invånare 31 december	6 983	7 013	6 896	6 849	6 656
Nettokostnad per invånare, kronor	60 333	63 873	66 239	69 068	75 903

Hällefors kommuns utveckling av nettokostnaderna år 2018-2022

Sedan år 2015 har kommunen erhållit en stor andel riktade bidrag som har gjort att kommunens nettokostnader har kunnat minska. Under 2018 erhöll kommunen 13,8 miljoner kronor i det extra generella statsbidraget för människor på flykt och under 2019 var beloppet 10,6 miljoner kronor. Under senaste tre åren har staten tillkommit med ytterligare riktade generella bidrag. Nettokostnadsandelen har kunnat hålla en lägre nivå under perioden med undantag för år 2019 då andelen tillfälligt var hög. Politiska inriktningen är att nettokostnadsandelen ska vara nära 95 procent för att på så vis förbättra kommunens soliditet och finansiera kommunens planerade investeringsbehov med egna medel.

Kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	60 333	63 873	66 239	69 068	75 903
Liknande grupp övergripande	61 705	65 188	72 905	75 093	81 691
Örebro län	57 270	59 792	60 574	63 161	66 080
Landsbygdskommun, ej nära större stad	65 543	67 426	68 723	71 003	74 523
Alla kommuner, ovägt medel	58 077	60 117	60 856	62 643	65 696

Verksamhetens nettokostnad per invånare år 2018-2022

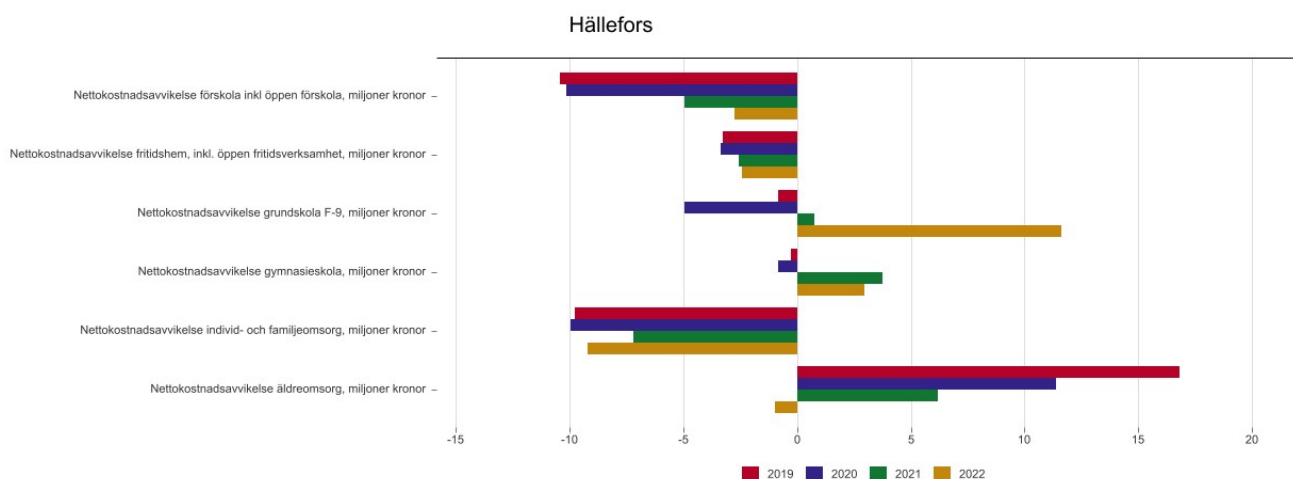
Hällefors kommun har fortsatt högre nivåskillnad jämfört mot alla kommuner i riket och i förhållande till jämförbara kommuner är kommunen billigare per invånare under år 2022.

Hällefors, nettokostnad	2018	2019	2020	2021	2022
Politisk verksamhet, kr/inv	950	1 016	944	943	936
Infrastruktur, skydd mm, kr/inv	3 687	3 975	5 250	5 413	4 796
Fritidsverksamhet, kr/inv	1 383	1 278	1 633	1 861	4 321
Kulturverksamhet, kr/inv	1 307	1 347	1 372	1 415	1 441
Förskola och skolbarnsomsorg, kr/inv	5 833	5 964	6 200	6 961	7 365
Utbildningsverksamhet, kr/inv	14 929	16 774	16 826	18 732	22 414
Äldre och funktionshindrade, kr/inv	25 434	26 177	25 673	25 428	25 163
Individ- och familjeomsorg, kr/inv	4 248	4 770	5 363	5 491	5 237
Flyktingmottagande, kr/inv	374	56	41	-1	35
Arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv	613	290	322	677	406
Affärsverksamhet, kr/inv	90	87	230	55	262
Soc.avg, pension & jämf störande	-211	280	444	31	971
Ned- & avskrivningar, kr/inv	1 696	1 859	1 941	2 062	2 556
Total kronor per invånare	60 333	63 873	66 239	69 068	75 903

Verksamhetens nettokostnad per invånare uppdelad per verksamhet år 2018-2022

Sett till verksamhetsområdena kan kommunen konstatera att kostnaderna för infrastruktur, skydd mm har minskat något i nivå år 2022 och beror på att kommunen haft kostnader för återställning av regnskadade vägar samt arbete med att utveckla centrum i Hällefors tätort under de två tidigare åren.

När det gäller det stora området äldre och funktionshindrade har dessa nettokostnader minskat sista tre åren. Inom utbildningsverksamheten kan kommunen konstatera att kostnaderna däremot har ökat då kommunen har fått ett större åtagande av antalet elever med anledning av dels ökade antalet invånare, dels ökade antalet nyanlända då kommunen tagit emot en stor andel av människor på flykt. Trots att kommunen erhållit riktade statsbidrag för utbildningsverksamhet kan kommunen konstatera att riktade bidragsnivåerna inte räckt till utan behovet av resurser har varit större.

Nettokostnadsavvikelse i miljoner kronor år 2018-2022

Nettokostnadsavvikelse med positiva värden indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat den s k referenskostnaden och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat. Resultat över noll indikerar högt kostnadsläge på grund av hög ambitionsnivå och/eller låg effektivitet. Det större negativa värdet på fritidshem åren 2018-2022 kan bistå av kostnadsdelar som finns redovisade inom grundskolan, då kommunen har dessa två verksamheter integrerade.

Hällefors, nettokostnadsavvikelse	2018	2019	2020	2021	2022
Förskola inkl. öppen förskola, (%)	-13,6	-23,0	-22,0	-11,0	-6,3
Fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, (%)	-40,1	-37,6	-39,4	-30,4	-28,0
Grundskola inkl. förskoleklass, (%)	-5,6	-1,0	-6,2	1,0	14,0
Gymnasieskola, (%)	7,8	-0,8	-2,4	11,3	8,8
Individ- och familjeomsorg, (%)	24,4	-22,6	-21,2	-16,1	-20,9
LSS (%)	1,5	1,8	-3,0	-11,2	-17,0
Äldreomsorg, (%)	19,5	13,6	9,2	4,9	-0,7

10 Personal

Kommunen kan konstatera att antalet årsarbetare ökat i jämförelse med 2021 men är i samma nivå som år 2018. Antalet årsarbetare räknas fram med hjälp av den faktiska sysselsättningsgraden för månadsavlönade och arbetade timmar för timavlönade 1 november.

Hällefors	2018	2019	2020	2021	2022
Årsarbetare	672	662	656	634	676

Antalet årsarbetare 1 november år 2018-2022

Personalkostnader per invånare har ökat under år 2022 och beror till största delen på att antalet årsarbetare enligt tabellen ovan. Behovet av kommunal verksamhet har stigit under årens lopp då antalet brukare/elever ökat men också att vårdtyngden och hemtjänstimmar ökat och att särskilt stöd inom skolan blivit större.

Personalkostnad kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	51 378	50 075	51 174	51 184	53 946
Liknande kommuner, övergripande	46 712	53 258	55 542	57 094	62 300
Örebro läns kommuner	43 285	43 915	44 330	45 327	46 873
Landsbygdskommun, ej nära större stad	51 955	52 302	53 358	54 313	55 912
Alla kommuner (ovägt medel)	42 683	43 282	43 973	44 932	46 254

Personalkostnad per invånare, exkl. affärsverksamhet år 2018-2022

Andelen heltidsarbetande är oförändrat under år 2022. I förhållande till riket har kommunen 4 procentenheter lägre andel av de heltidsanställda för verksamhetsåret 2022. I förhållande till alla kommuner i riket har kommunen samma nivå och gruppen liknande kommuner har en andel på 65 procent.

Hällefors	2018	2019	2020	2021	2022
Heltidsarbetande	66	63	68	70	70
Deltidsarbetande 75-99 procent	26	27	24	23	24
Deltidsarbetande 1-74 procent	7	9	8	7	6

Sysselsättningsgrad för månadsavlönade 1 november år 2018-2022

Hällefors har 72 procent anställda med en tillsvidareanställning, genomsnittet i riket är 80 procent. Sett till riket har kommunen en låg andel av alla landets kommuner. När det gäller andelen visstidsanställda har 13 procent av Hällefors anställda en visstidsanställning med månadslön där genomsnittet för riket är 8 procent. I gruppen visstidsanställda med timlön har Hällefors samma nivå som år 2021 och uppvisar ett nyckeltal med 15 procent, där snittet i riket är 12 procent.

Hällefors	2018	2019	2020	2021	2022
Tillsvidare månadsavlönad (%)	66	68	70	73	72
Visstid månadsavlönad (%)	17	18	16	12	13
Visstid timavlönad (%)	17	15	13	15	15

Anställningsform 1 november år 2018-2022

Andelen arbetad tid som är utförd av tillsvidareanställda har sjunkit i jämförelse med året innan. I riket är procentandelen 85, i Hällefors är procentandelen 78. I riket ligger spannet inom 73-93.

Hällefors	2018	2019	2020	2021	2022
Utförd av tillsvidare månadsavlönade (%)	72	75	77	79	78
Utförd av visstid månadsavlönade (%)	18	18	17	13	14
Utförd av visstid timavlönade (%)	9	7	7	8	8

Arbetad tid år 2018-2022

Den totala sjukfrånvarotiden, ackumulerad under året, som andel (%) av den tillgängliga ordinarie arbetstiden har minskat och avser samtlig kommunalt anställd personal. I riket har sjukfrånvaroandelen ökat från 7,7 procent till 8,1 procent, vilket gör att kommunen har en lägre andel än riket.

Hällefors	2018	2019	2020	2021	2022
Sjukfrånvaro (%)	7,0	6,0	8,9	8,4	8,0

Sjukfrånvaroandel år 2018-2022

Kommunens personalrörlighet är något lägre än riket under verksamhetsåret 2022. Nya tillsvidareanställda i Hällefors är 12 procent, i riket är motsvarande siffra 13 procent. Avgångarna för riket är 11 procent och i Hällefors har det sjunkit till 8 procent. Spannet i riket ligger mellan 8-21 procent.

Hällefors	2018	2019	2020	2021	2022
Nya tillsvidareanställda under året (%)	10	9	11	12	12
Avgångna tillsvidareanställda under året (%)	9	8	11	9	8

Personalrörlighet år 2018-2022

11 Politisk verksamhet

I kostnaderna för politisk verksamhet ingår kostnader för nämnd- och styrelseverksamhet, stöd till politiska partier, kostnader för allmänna val, överförmyndarverksamhet samt den administration som är direkt knuten till kommunens politiker som politiska sekreterare, sammanträdesadministration, nämndsekreterare och liknande.

Kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	950	1 016	944	943	935
Liknande grupp, övergripande	1 191	1 336	1 262	1 326	1 605
Örebro läns kommuner	804	858	804	819	954
Landsbygdskommun, ej nära större stad (ovägt medel)	1 119	1 191	1 162	1 134	1 259
Alla kommuner (ovägt medel)	858	919	871	884	968

Nettokostnad politisk verksamhet per invånare år 2018-2022

Bryts politiska verksamheten ner i enbart nämnd och styrelseverksamheten kan kommunen konstatera att kostnaderna fortsatt att minska år 2022 och uppgår till 935 kronor per invånare mot 2018 års siffra på 950 kronor per invånare. I jämförelse med alla kommuner, ovägt medel, som uppgår till 968 kronor har kommunen ett lägre belopp. Inom länet är det Lekeberg, Nora och Ljusnarsbergs kommun som har högre kostnader än kommunen.

12 Infrastruktur, skydd med mera

I kostnaderna för infrastruktur och skydd ingår fysisk och teknisk planering, bostadsförbättring, näringslivsfrämjande åtgärder, turistverksamhet, gator och vägar, parker, räddningstjänst, miljö- och hälsoskydd samt totalförsvaret och samhällsskydd.

Kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	3 687	3 975	5 250	5 413	4 796
Liknande kommuner, övergripande	4 113	4 328	4 320	4 799	5 197
Örebro läns kommuner	3 507	3 419	3 750	4 035	4 241
Landsbygdskommun, ej nära större stad	4 274	4 363	4 467	4 627	4 863
Alla kommuner (ovägt medel)	3 685	3 758	3 850	3 989	4 512

Nettokostnad infrastruktur med mera per invånare år 2018-2022

Kommunen har en lägre kostnad per invånare i förhållande till liknande kommuner. Hällefors kommun har under år 2020 haft engångskostnader för marksanering inför byggnation av nya förskolan med 6,7 miljoner kronor och år 2021 har kommunen lagt skattemedel på bland annat åtgärder efter regnskadade vägar samt centrumutveckling i Hällefors tätort, vilket kan förklara den tillfälliga ökningen av nyckeltalet för infrastruktur. Kommunen redovisar också kostnaden för tomma lokaler under detta nyckeltal, vilket ökar på kostnaden i jämförelse med andra inom fysiskt och teknisk planering.

Hällefors kommun införde komponentavskrivning år 2018 och bland annat markberedningen under vägarna skrivs inte av alls vilket leder till minskade avskrivningskostnader. Det syns att från året 2019 och framåt ökar kommunens nettokostnader p g a utfört planerat underhåll som genererar ökade kapitalkostnader.

Under år 2021 har kostnaden för marksanering och åtgärder för badhuset redovisats inom fel verksamhetsområde som gör att verksamheten miljö, hälsa och hållbar utveckling ska vara 2251 kronor per invånare och Miljö och hälsoskydd ska sänkas till 383 kronor per invånare. För år 2022 ska kostnaden per invånare vara 1318 kronor för miljö, hälsa och hållbar utveckling när kostnaden för sanering flyttas från verksamhetsområdet fritidsverksamhet.

Hällefors, kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Fysisk o. teknisk planering, bostadsförbättringar	363	235	421	321	685
Väg- och järnvägsnät, parkering	1 412	1 611	1 493	1 527	1 277
Parker	323	297	297	361	387
Konsument och energirådgivning	14	15	14	45	14
Alkohol tillstånd m.m.	0	0	0	0	0
Miljö, hälsa och hållbar utveckling	73	56	1 076	68	63
Miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning	204	337	319	1 466	340
Näringslivsfrämjande åtgärder	196	182	288	330	750
Räddningstjänst	942	1 115	1 037	1 110	1 094
Totalförsvaret och samhällsskydd	14	10	156	115	106
Turistverksamhet	145	117	148	70	79

Uppdelad nettokostnad för infrastruktur med mera per invånare år 2018-2022

Efter analys kan kommunen konstatera att det år 2022 blivit inrapporterat fel vad gäller utfallet per invånare vad gäller förhållandet mellan väg och näringslivsfrämjande åtgärder. Utfallet för väg ska vara 1674 kronor per invånare efter korrigering och för näringslivsfrämjande åtgärder ska det vara 353 kronor per invånare. Det innebär att utfallet hamnar ungefär som året innan och kostnaden för väg fortsätter att stiga utifrån komponentavskrivningen som infördes år 2018.

13 Fritid

Här redovisas kostnader för kommunens fritidsverksamhet, bland annat stöd till föreningar, idrotts- och fritidsanläggningar samt fritidsgårdar.

Kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	1 383	1 278	1 633	1 861	4 321
Liknande kommuner, övergripande	1 579	1 627	1 543	1 687	1 886
Örebro läns kommuner	1 269	1 242	1 274	1 335	1 627
Landsbygdskommun, ej nära större stad	1 607	1 611	1 640	1 686	1 980
Alla kommuner (ovägt medel)	1 478	1 507	1 584	1 635	1 748

Nettokostnad fritid per invånare år 2018-2022

Kommunförvaltningen kan konstatera att kommunen har haft en högre kostnadsnivå år 2020 och 2021 men framför allt under år 2022 med anledning av badhusbyggnationen som genererat engångskostnader under projektets gång i form av bland annat saneringskostnader för marken vid anläggning av badhus och konstgräsplan som totalt uppgår till 8,3 miljoner kronor år 2022 samt väderskydd. Saneringskostnader ska bokföras inom området miljö och hälsa inom verksamheten marksanering, vilket skulle leda till att kommunen kostnader per invånare i stället ska vara 3066 kronor år 2022. Saneringskostnader är ingen ren verksamhetskostnad utan mer en omställningskostnad.

I nedanstående tabeller visas ovanstående nyckeltal nedbrutet i de två stora verksamheterna för fritid. Kommunen kan konstatera att det blir kvar 168 kronor per invånare till övriga verksamheter om bruttokostnaden för idrotts- och fritidsanläggningar samt fritidsgårdar räknas bort från den totala nettokostnaden för fritidsverksamheten. Under år 2022 har kommunen satsat på mer öppettider för kulturskolans fritidsgård då bland annat lördagsöppet har införts.

Kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	196	225	264	251	346
Liknande kommuner, övergripande	144	140	145	155	207
Örebro läns kommuner	175	184	180	185	243
Landsbygdskommun, ej nära större stad	188	196	194	179	218
Alla kommuner (ovägt medel)	211	215	208	212	232

Nettokostnad fritidsgårdar per invånare år 2018-2022

Saneringskostnader för marken vid anläggning av badhus och konstgräsplan som totalt uppgår till 8,3 miljoner kronor år 2022 kan bokföras inom området miljö och hälsa inom verksamheten marksanering. Det skulle då leda till att kommunen kostnader per invånare i stället skulle bli 2552 kronor år 2022.

Kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	1 055	922	1 240	1 489	3 807
Liknande kommuner, övergripande	1 116	1 146	1 073	1 198	1 457
Örebro läns kommuner	933	903	919	986	1 213
Landsbygdskommun, ej nära större stad	1 124	1 143	1 166	1 229	1 498
Alla kommuner (ovägt medel)	1 011	1 040	1 104	1 151	1 234

Nettokostnad idrotts- och fritidsanläggningar per invånare år 2018-2022

14 Kultur

Här redovisas kostnader för kulturverksamhet, bland annat bibliotek, stöd till kulturella föreningar och studieorganisationer samt musik- och kulturskola.

Kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	1 307	1 347	1 372	1 415	1 441
Liknande kommuner, övergripande	1 164	996	1 015	1 058	1 200
Örebro läns kommuner	1 180	1 224	1 243	1 284	1 334
Landsbygdskommun, ej nära större stad	1 175	1 191	1 186	1 223	1 269
Alla kommuner (ovägt medel)	1 123	1 142	1 136	1 167	1 219

Nettokostnad kultur per invånare år 2018-2022

I jämförelse med jämförbara kommuner och riket är Hällefors kommuns kostnader för musik- och kulturskola dyrare per invånare. I nedanstående tabeller visas ovanstående nyckeltal nedbrutet i de två stora verksamheterna för kultur. Kommunförvaltningen kan konstatera att kommunen valt att medvetet satsa på både musik- och kulturskola samt bibliotek.

Kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	475	559	596	619	572
Liknande kommuner, övergripande	274	268	276	268	239
Örebro läns kommuner	312	338	356	363	375
Landsbygdskommun, ej nära större stad	303	321	324	331	343
Alla kommuner (ovägt medel)	294	301	302	310	316

Nettokostnad musik- och kulturskola per invånare år 2018-2022

Kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	641	624	617	718	676
Liknande kommuner, övergripande	611	600	606	642	596
Örebro läns kommuner	515	518	524	545	547
Landsbygdskommun, ej nära större stad	562	562	559	583	577
Alla kommuner (ovägt medel)	501	502	507	512	530

Nettokostnad bibliotek per invånare år 2018-2022

Nyckeltalet nedan avser en genomsnittsvvecka vintertid. Det inkluderar meröppet och timmar med reducerad service och avser endast folkbibliotek.

Nyckeltalet nedan visar en genomsnittsvvecka vintertid i jämförelse med liknande kommuner i län, landsbygd och alla kommuner i ovägt medel. Här visar nedanstående tabell att Hällefors kommun har en klart lägre andel timmar (38) öppet i relation till liknande kommuner, övergripande (67). Biblioteket i Hällefors öppnade upp stegvis under år 2021 efter flytten och har ej heller meröppet ännu.

Timmar per vecka	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	43	43	43	35	38
Liknande kommuner, övergripande	40	40	53	47	67
Örebro läns kommuner	53	53	61	59	59
Landsbygdskommun, ej nära större stad	47	53	53	50	53
Alla kommuner (ovägt medel)	53	59	59	56	60

Öppethållande huvudbiblioteket, timmar/vecka 2018-2022

15 Förskoleverksamhet och fritidshem

Barnomsorgens olika delar:

- Förskola, målgrupp 1-5 år
- Familjedaghem, målgrupp 1-12 år
- Fritidshem, målgrupp 6-12 år
- Övrig verksamhet, ex öppen förskola

Både den verksamhet som bedrivs i egen regi och i form av föräldrakooperativ ingår.

Varför varierar kostnaden för barnomsorg?

- Olika mycket utbyggd barnomsorg och i olika former
- Olika personaltäthet och personalsammansättning
- Skillnader i vistelsetider och öppettider
- Barngruppens storlek och ålderssammansättning
- Skillnader i beräkning av lokalkostnader, olika kapitalkostnadsmetoder samt olika policy vid hyressättning
- Andelen barn i behov av särskilt stöd varierar

15.1 Kostnad per inskrivet barn i målgruppen för barnomsorgens delar

Ser kommunen till andelen inskrivna barn i förskolan som är mellan 1 till 5 år har siffran oförändrat i jämförelse med året innan och uppgår till 82. Rikets tal är också förändrat och uppgår till 86 år 2022.

Barn 1-5 år inskrivna i förskola (%)	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	78	-	81	82	82

Kostnaderna beräknas som bruttokostnader minus interna intäkter och försäljning av verksamheter till andra kommuner och landsting. Kostnadsbegreppet motsvarar alltså kommunens kostnad för egen konsumtion. Fritidshem bedrivs integrerat med förskoleklass och grundskola.

Förvaltningen har de senaste åren minskat antalet inskrivna barn per årsarbetare i förskolan på att antalet barn minskat i verksamheten. Kostnaderna i verksamheten har som en följd av detta ökat, men ligger fortfarande lägre i förhållande till andra liknande kommuner. Att kostnaderna har ökat beror också på att kommunen har fler specialresurser för barn med särskilda behov samt att kommunen satsat på nya lokaler i Hällefors tätort.

Kronor per inskrivet barn	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	141 510	136 060	134 628	140 598	163 169
Liknande grupp förskola o ped omsorg	154 836	156 898			169 175
Örebro län	153 246	153 981	154 373	160 012	170 378
Landsbygdskommun, ej nära större stad	152 735	155 122	154 343	162 940	170 518
Alla kommuner, ovägt medel	151 858	154 651	156 337	162 320	168 981

Förskola, bruttokostnad per inskrivet barn år 2018-2022

Antal barn, i åldern 1-5 år, i förskola totalt i förhållande till antalet årsarbetare har minskat. Uppgifterna avser alla förskolor i kommunen oavsett regi och avser läsår med en mättidpunkt på 15 oktober.

Antal barn	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	5,0	5,5	5,1	4,8	4,3

Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan år 2018-2022

Ser kommunen till andelen inskrivna barn på fritidshem, som är mellan 6 och 12 år, har siffran varit ganska konstant. I jämförelse med rikets tal på 55 för år 2022 ligger Hällefors något lägre. Jämförs kommunen med jämförbara kommuner är Hällefors en kommun som hamnar i mitten och det högsta talet är 56 (Torsås). I förhållande till länets kommuner placerar sig Hällefors i mitten och spannet är mellan 34 (Ljusnarsberg) och 55 (Nora).

En av anledningarna till den relativt låga nyttjandegraden kan vara att Kulturskolan har verksamhet liknande den som erbjuds i fritidshemmet.

Barn 6-12 år inskrivna på fritidshem (%)	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	39	41	48	53	51

Kommunen kan konstatera att det är viktigt att redovisa verksamheterna förskoleklass, fritidshem och grundskola tillsammans då en liten kommun alltid arbetar integrerat.

Kronor per inskrivet barn	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	39 226	35 247	31 070	30 779	32 475
Liknande grupp fritidshem	34 854	36 551	43 588	44 731	51 974
Örebro län	38 613	39 754	40 019	42 328	43 510
Landsbygdskommun, ej nära större stad	38 894	40 936	41 026	43 197	44 025
Alla kommuner, ovägt medel	39 509	40 314	40 992	42 760	43 394

Fritidshem, bruttokostnad per inskrivet barn år 2018-2022

Antalet inskrivna barn per årsarbetare har fortsatt att minska med undantag för år 2021 som ökade tillfälligt och för riket är motsvarande siffra 20,6 för verksamhetsåret 2022.

Antal barn	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	26,7	22,7	19,3	22,0	18,0

Inskrivna barn per årsarbetare i fritidshem år 2018-2022

16 Utbildning

Här ingår förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning, SFI och uppdragsutbildning. Förskoleklass, grundskola och fritidshem bedrivs integrerade. En exakt fördelning av personalkostnaderna är svår att göra då en personal kan arbeta i upp till fyra olika verksamheter.

Kostnaden per invånare påverkas av andelen elever i skolåldrarna. En låg andel invånare i skolåldern gör att kostnaden i kronor per invånare blir låg, även om kostnaden per elev är hög.

I Hällefors har andel medborgare med gymnasial och eftergymnasial utbildningsnivå hållit en jämn nivå under senaste perioden. I riket är motsvarande andel för gymnasial nivå 41,0 procent och eftergymnasial nivå med 46,2 procent. Det innebär att Hällefors har en högre andel med gymnasienivå men en lägre nivå med medborgare som har en eftergymnasial nivå i förhållande till riket. Inom länet är det enbart Örebro kommun som har en högre nivå än riket vad gäller eftergymnasial utbildning. I jämförelse med jämförbara kommuner har Hällefors näst sämsta andel vad gäller eftergymnasial nivå där Filipstad har 20,5 procent.

Hällefors (%)	2018	2019	2020	2021	2022
Låg utbildningsnivå	15,1	15,7	14,6	14,3	13,5
Gymnasial utbildning	60,0	59,2	59,5	59,0	59,3
Eftergymnasial utbildning	22,4	22,5	22,4	23,0	24,2

Invånare 25-64 år, år 2018-2022

16.1 Kostnad per elev i förskoleklass

Kostnaderna för elever i förskoleklass. Den kan vara lokal- eller verksamhetsmässigt integrerad med förskola, grundskola eller fritidshem. Den kan också vara helt fristående.

Begreppet kostnad per elev motsvarar kommunens kostnad för egen konsumtion, det vill säga kostnaderna beräknas som bruttokostnader minus interna intäkter och försäljning av verksamhet till andra kommuner och landsting. Dessutom ingår verksamhetens andel av gemensam administration och lokaler.

Precis som i fallet när det gäller fritidshem beror en del av de höga kostnaderna i förskoleklassen på hur dessa redovisas. Kommunen kan konstatera att det är viktigt att redovisa verksamheterna förskoleklass, fritidshem och grundskola tillsammans då en liten kommun alltid arbetar integrerat.

Kronor per elev	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	56 590	62 000	78 987	84 331	82 446
Liknande grupp grundskola	64 345	74 753	77 218	72 605	64 971
Örebro län	63 128	71 947	69 443	71 538	70 014
Landsbygdskommun, ej nära större stad	73 908	77 976	79 553	81 060	79 772
Alla kommuner, ovägt medel	65 015	68 561	71 360	71 668	74 013

Förskoleklass, bruttokostnad per elev år 2018-2022

16.2 Kostnad per elev i grundskola

Antalet elever i kommunala grundskolan har minskat de senaste åren och motsvarar en minskning med 4 procent under de senaste fem åren. När det gäller andelen elever med utländsk bakgrund har även den siffran minskat. 2022 års siffra i riket uppgår till 27 procent. I jämförelse med länet har Hällefors den näst högsta siffran där Laxå har högre med en andel med 38 procent. och även i jämförelsegruppen har Hällefors näst högst siffra och alla andra kommuner i gruppen utom Mellerud och Vingåker kommun har lägre siffra än riket.

Hällefors	2018	2019	2020	2021	2022
Antal elever	669	679	687	668	641
- utländsk bakgrund (%)	39	39	42	40	35
- föräldrar med eftergymn utbildning (%)	31	31	32	33	31

Elever i kommunal grundskola belägen i kommunen åk 1-9 år 2018-2022

En annan faktor som påverkar elevers skolresultat är kunskapsnivån på elevernas föräldrar. Kommunen kan konstatera att andelen föräldrar med eftergymnasial utbildning ökat de senaste åren men år 2022 sjunker det igen och i jämförelse med rikets 60 procent år 2022 har kommunen en lägre andel. Samma relation som elever med utländsk härkomst råder, vilket är att Hällefors har lägst siffror i både länet samt för jämförbara kommuner.

Bruttokostnaderna avser grundskolan samt stödåtgärder. Kostnaden för egna elever som utbildar sig i fristående skolor och i andra kommuner ingår och avdrag är gjort för de elever som kommer från andra kommuner.

Begreppet kostnad per elev motsvarar kommunens kostnad för egen konsumtion, det vill säga kostnaderna beräknas som bruttokostnader minus interna intäkter och försäljning av verksamhet till andra kommuner och landsting. Dessutom ingår verksamhetens andel av gemensam administration och lokaler.

Kronor per elev	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	131 739	133 244	133 448	135 542	161 312
Liknande grupp grundskola	124 925	124 459	132 236	135 016	140 050
Örebro län	123 684	125 837	127 056	129 075	135 682
Landsbygdskommun, ej nära större stad	129 526	132 580	134 116	138 928	144 663
Alla kommuner, ovägt medel	119 379	122 363	124 426	128 326	133 183

Grundskola, hemkommun, bruttokostnad per elev år 2018-2022

Kommunen har sedan många år tagit emot en hög andel flyktingar i förhållande mot kommunens invånare. Grundskolan har under många år haft väldigt många asylsökande elever och under flyktingstormen i slutet av år 2015 och början av år 2016 tog kommunen emot många ensamkommande barn och ungdomar. De främsta anledningarna till relativa kostnadsökningar på grund av nyanlända är utökade behov av modersmål och studiehandledning för elever som inte längre är i asyl.

Enligt Statistiska centralbyråns information om redovisning av flyktingverksamhet i räkenskapsammandraget (RS) ska kostnader och intäkter som uppkommer inom Pedagogisk verksamhet för insatser specifikt mot asylsökande, ensamkommande barn och flyktingar redovisas under Pedagogisk verksamhet.

En hel del riktade statsbidrag finansieras grundskolans verksamhet främst från Skolverket. Därför är en mer rättvisande bild nedanstående tabell som visar nettokostnaden för grundskolan per elev.

Hällefors har en förhållandevis låg kostnad när förvaltningen tittar på nettokostnaden per elev i förhållande till jämförbara kommuner. Hällefors har ett stort behov av särskilt stöd inom skolan som gör att kostnaderna stiger mot tidigare år.

Kronor per elev	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	94 244	111 358	101 747	111 938	136 116
Liknande grupp grundskola	116 871	112 382	116 871	112 382	126 109
Örebro län	106 006	109 696	66 686	69 619	120 632
Landsbygdskommun, ej nära större stad	114 784	117 707	119 176	125 078	130 232
Alla kommuner, ovägt medel	107 396	110 262	111 999	116 094	120 827

Grundskola, nettokostnad per elev år 2018-2022

För att ha gymnasiebehörighet till ett yrkesprogram krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik och i minst fem andra ämnen från grundskolan. Från att ha varit en kommun bland rikets 50 mittersta kommuner åren 2019 och 2020 är kommunen fortfarande kvar bland rikets 25 sämsta kommuner med utfallet år 2022. 2023 års siffra finns redan nu publicerad i databasen Kolada och visar på en ännu sämre utveckling med ett procenttal på 69,6.

Andel (%)	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	76,1	85,5	80,0	73,1	78,1

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor år 2018-2022

Ett av Hällefors politiska inriktningsmål är att öka måluppfyllelsen i grundskolan och det har gett resultat. Kommunen har under 2018 fram till 2020 varit en mittkommun fram till 2021 då trenden pekat negativt och utvecklingen fortsätter åt det hållet då 2023 års publicerade siffror visar på ett meritvärde på 191,7.

Andel (%)	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	215,0	211,0	199,9	207,5	200,0

Elever i åk 9 meritvärde lägeskommun genomsnitt år 2018-2022

16.3 Kostnad per elev i gymnasieskola

Antalet elever i kommunala gymnasieskolan har minskat senaste tre åren. När det gäller andelen elever med utländsk bakgrund har siffran sjunkit under de senaste fem åren. 2022 års siffra i riket uppgår till 27 procent. I jämförelse med länet har Hällefors den näst högsta siffran av de som lämnat in statistik. Kumla har den högsta andelen som uppvisar 54 procent.

Hällefors	2018	2019	2020	2021	2022
Antal elever	143	163	148	130	107
- utländsk bakgrund (%)	49	58	55	55	49
- föräldrar med eftergymn utbildning (%)	16	15	21	25	34

Elever i kommunal gymnasieskola belägen i kommunen år 2018-2022

En faktor som påverkar elevers skolresultat är kunskapsnivån på elevernas föräldrar. Kommunen kan konstatera att andelen föräldrar med eftergymnasial utbildning ökat de senaste åren, vilket är en positiv utveckling och i jämförelse med rikets 58 procent år 2022 har kommunen en mycket lägre andel.

Bruttokostnaderna avser gymnasieskolan samt stödåtgärder. Kostnaden för egna elever som utbildar sig i fristående skolor och i andra kommuner ingår och avdrag är gjort för de elever som kommer från andra kommuner.

Begreppet kostnad per elev motsvarar kommunens kostnad för egen konsumtion, det vill säga kostnaderna beräknas som bruttokostnader minus interna intäkter och försäljning av verksamhet till andra kommuner och landsting. Dessutom ingår verksamhetens andel av gemensam administration och lokaler.

Kronor per elev	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	147 617	140 924	151 725	171 639	182 720
Liknande grupp gymnasieskola	141 228	158 497	154 610	158 759	146 212
Örebro län	132 046	136 797	143 033	144 073	147 875
Landsbygdskommun, ej nära större stad	149 515	155 161	160 295	169 830	180 141
Alla kommuner, ovägt medel	133 002	135 959	137 804	141 334	146 174

Gymnasieskola, hemkommun, bruttokostnad per elev år 2018-2022

Samma resonemang som skrivs under grundskolan gäller för gymnasieskolan vad gäller flyktingmottagningen i kommunen.

En hel del riktade statsbidrag finansierar gymnasieskolans verksamhet främst från Skolverket. Därför är en mer rättvisande bild nedanstående tabell som visar nettokostnaden för gymnasieskolan per elev.

Kommunens nettokostnad per elev är lägre än jämförbara kommuner de sista åren med undantag för år 2021. Av de kommuner som ingår i jämförelsegruppen är det Hällefors och Haparanda som har en egen gymnasieskola. Haparanda har en nettokostnad på 178 432 kronor per elev under år 2022 som är något högre kostnad än kommunen. Kommunen har medvetet valt att ha en egen gymnasieskola.

Kronor per elev	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	126 536	128 326	139 417	164 778	172 145
Liknande grupp gymnasieskola	134 166	160 258	151 653	160 080	179 783
Örebro län	122 176	132 613	138 813	141 896	143 663
Landsbygdskommun, ej nära större stad	136 994	149 752	156 022	166 644	172 931
Alla kommuner, ovägt medel	122 802	129 589	132 352	137 984	141 703

Gymnasieskola, nettokostnad per elev år 2018-2022

Av de elever som väljer att gå gymnasieskola i annan kommun har minskat något sista året. 2022 uppgår andel till 39,3 procent, vilket kan jämföras med riket andel på 48,5 procent. I jämförelse med jämförbara kommuner är det bara en kommun som har lägre andel än riket (Haparanda). I länet är det fyra kommuner, varav Hällefors, som köper mindre än riket.

Köp av plats (andel)	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	35,7	36,5	35,4	39,6	39,3

Köp av gymnasieskola år 2018-2022

Antal elever som började på gymnasium i kommunal regi i kommunen för fyra år sedan med examen inom 4 år, inklusive IM i förhållande till antal elever som började på gymnasium i kommunal regi i kommunen för fyra år sedan har förbättrats. Men krävs mer år än 4 års studier för att få en större andel. I riket uppgår andel till 73,7 procent och jämförbara kommuner 60,1 procent.

Andel (%)	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	50,0	50,0	44,7	37,1	65,9

Gymnasieelever med examen inom 4 år, lägeskommun, år 2018-2022

17 Äldreomsorg inklusive öppen verksamhet

Kommunen har en hög andel invånare som är äldre än 80 år i förhållande till riket som år 2022 har en andel på 5,5 procent. I förhållande till länets kommuner har kommunen högsta siffran och i jämförbara kommuner har kommunen andra högsta andelen där Vadstena har högsta andelen med 9,6.

Andel äldre äldre inom gruppen över 65 år i kommunen uppgår till 30,1 procent år 2022 och i förhållande till riket är det 3,0 procentenheter högre. Sett till länets kommuner ligger Hällefors i mitten. I jämförelse med likande gruppen har kommunen högst andel. Däremot har alla kommuner i gruppen liknande kommuner högre andel än riket med undantag för Berg, Bräcke och Vilhelmina som har lägre.

Hällefors	2018	2019	2020	2021	2022
Invånare 65+ (%)	28,9	28,5	28,7	28,8	29,5
Invånare 80+ (%)	8,0	8,2	8,4	8,5	8,9
Äldre äldre av invånare 65+ (%)	27,7	28,7	29,4	29,5	30,1

Insatser till personer som är 65 år eller äldre innefattas insatser med stöd av SoL och HSL, men även andra verksamheter för äldre där inget individuellt biståndsbeslut behövs. Insatserna omfattar hemtjänst, korttidsboenden, individuellt behovsprövad dagverksamhet, särskilt/annat boende, öppen verksamhet och övriga insatser i ordinärt boende.

Begreppet kostnad för äldreomsorg motsvarar bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och landsting avseende vård och omsorg enligt SoL/HSL, först dividerat med antal invånare 65 år och äldre i kommunen 31/12 och sedan dividerat med antal invånare 80 år och äldre i kommunen 31/12.

Mindre ökningen av äldreomsorgskostnaderna i Hällefors kommun under år 2022 beror på att kommunen öppnat upp tio nya vård och omsorgsplatser under året för att få en bättre mix mellan vård och omsorgsboende och hemtjänst utifrån det vårdbehov som finns.

Kronor per invånare 65-w år	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	77 442	76 775	79 362	75 260	76 658
Liknande grupp äldreomsorg	74 150	70 518	83 672	82 990	89 577
Örebro län	66 349	67 831	70 505	69 969	72 719
Landsbygdskommun, ej nära större stad	75 273	75 444	77 944	79 004	81 461
Alla kommuner, ovägt medel	63 949	64 511	66 735	67 706	71 020

Kostnad för äldreomsorg per invånare 65 år-w år 2018-2022

Kronor per invånare 80-w år	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	279 290	267 572	269 857	254 825	255 007
Liknande grupp äldreomsorg	275 342	265 850	310 038	307 248	335 888
Örebro län	268 538	270 918	275 714	265 474	267 278
Landsbygdskommun, ej nära större stad	275 683	272 929	283 536	286 388	293 200
Alla kommuner, ovägt medel	249 532	248 135	255 464	255 819	261 547

Kostnad för äldreomsorg per invånare 80 år-w år 2018-2022

Tabellen nedan visar hur mycket avgiftsintäkter kommunen får in i snitt per invånare 65 år och äldre. Hur mycket varje vård- och omsorgstagare betalar i omvårdnadsavgift beror på hur stort betalningsutrymme omsorgstagaren har och detta styrs i störst utsträckning av inkomsten och förbehållsbeloppet.

Kronor per invånare 65-w år	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	2 266	2 201	2 194	1 198	1 726
Liknande grupp äldreomsorg	3 253	3 167	2 781	2 739	2 491
Örebro län	2 828	2 942	2 988	2 887	3 217
Landsbygdskommun, ej nära större stad	2 673	2 750	2 751	2 883	3 160
Alla kommuner, ovägt medel	2 489	2 542	2 591	2 616	2 820

Avgiftsintäkt totalt per invånare 65 år-w år 2018-2022

I Hällefors kommun bor fler invånare 80+ år än i Region Örebro län samt i riket. Äldre människor som har hemtjänst har fler insatser beviljade och kommer då lättare upp i maxtaxan för hemtjänsten. Hällefors kommun har låga avgiftsintäkter i förhållande till övriga kommuner och en aktivitet som kommunen numera bistår med är att hjälpa omsorgstagaren att söka statliga bidrag så som bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd.

17.1 Hemtjänst/ordinärt boende

Hemtjänst avser biståndsbeslutad personlig omvårdnad och service enligt SoL som ges i ordinärt boende. Personlig omvårdnad avser insatser för att tillgodose fysiska, psykiska och sociala behov, så som hjälp med att äta och dricka, klä sig och förflytta sig, sköta personlig hygien och skapa trygghet och säkerhet. Service avser praktisk hjälp med bostadens skötsel, hjälp med inköp, tillredning av måltider.

I kostnad ordinärt boende ingår hemtjänst/hemsjukvård samt alla insatser som stödjer den enskilde att kunna bo kvar hemma. Dit räknas även korttidsvården till exempel växelvård, avlösarservice, rehabilitering samt dagverksamhet och bostadsanpassning. Även mindre insatser som larm och matdistribution ingår.

Kostnaden per invånare inom ordinärt boende i förhållande till 65+ respektive 80+ visar att kommunen har höga kostnader i förhållande till riket som uppvisar 28 816 kronor per invånare respektive 106 245 kronor per invånare. Siffrorna visar att kostnaderna per invånare år 2022 ökat i förhållande till föregående år och är högre än liknande kommuner.

Kronor per invånare 65-w år	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	43 305	43 286	43 438	38 986	47 365
Liknande grupp äldreomsorg	29 451	29 157	30 916	31 453	40 225
Örebro län	30 479	30 800	31 436	31 473	34 000
Landsbygdskommun, ej nära större stad	29 997	30 792	32 620	33 705	36 087
Alla kommuner, ovägt medel	26 899	27 389	28 466	29 149	30 919

Kostnad för ordinärt boende per invånare 65 år-w år 2018-2022

Kronor per invånare 80-w år	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	156 175	150 860	147 703	132 005	157 563
Liknande grupp äldreomsorg	108 873	108 409	113 829	116 348	148 309
Örebro län	122 809	122 286	122 602	119 295	124 828
Landsbygdskommun, ej nära större stad	110 013	111 309	118 560	122 238	129 427
Alla kommuner, ovägt medel	105 167	105 548	109 067	110 241	113 980

Kostnad för ordinärt boende per invånare 80 år-w år 2018-2022

Kostnader hemtjänst, kr/hemtjänsttagare visar vad hemtjänsten kostar per hemtjänsttagare. Nyckeltalet visar bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och regioner för hemtjänst äldreomsorg, dividerat med antal personer 65+ som var beviljade hemtjänst i ordinärt boende. Uppgifter om antal personer med beviljad hemtjänst avser fram till 2020 ett snitt av årets månader, från 2021 en kommunindividuell median från Socialstyrelsens statistikdatabas, minst 10 månader ska vara inrapporterat. Personer med hemtjänstbeslut som endast omfattar trygghetslarm, matdistribution, avlösning eller ledsagning har exkluderats. Ålder beräknas efter hur många år personen har fyllt vid mätdagen (sista dagen) respektive månad.

Från och med år 2020 är definitionen på hemtjänst ändrad vilket gör att det inte går att jämföra åren 2018 till 2019 med de tre senaste redovisade åren. Uppgifter om antal personer med beviljad hemtjänst avser fram till 2020 ett snitt av årets månader, från 2021 en kommunindividuell median från Socialstyrelsens statistikdatabas, minst 10 månader ska vara inrapporterat. Personer med hemtjänstbeslut som endast omfattar trygghetslarm, matdistribution, avlösning eller ledsagning har exkluderats. Ålder beräknas efter hur många år personen har fyllt vid mätdagen (sista dagen) respektive månad.

Kronor per vårdtagare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	467 948	480 708	591 366	566 823	670 016
Liknande grupp äldreomsorg	275 324	276 591	334 332	317 605	404 527
Örebro län	368 094	346 823	402 597	399 875	425 135
Landsbygdskommun, ej nära större stad	297 894	305 593	360 041	385 896	413 501
Alla kommuner, ovägt medel	279 019	282 562	334 071	359 232	384 263

Hemtjänst äldreomsorg, kostnad per hemtjänstagare år 2018-2022

Hällefors kommun har en högre andel äldre än genomsnittet i riket. 2022 hade Hällefors kommun 8,9 procent medborgare över 80 år medan riksgenomsnittet var 5,5 procent. Genomsnittet för liknande kommuner äldreomsorg var 8,2 procent, medan snittet för Örebro läns kommuner var 7,1 procent.

När det gäller andelen medborgare över 65 år hade Hällefors kommun år 2022 29,5 procent över 65 år medan riksgenomsnittet var 20,4 procent. Att Hällefors kommun har en högre andel äldre än andra kommuner är den största anledningen till de högre hemtjänstkostnaderna. Särskilt den höga andelen äldre som väljer att bo kvar hemma trots omfattande omvårdnadsbehov driver kostnaderna för hemtjänst.

Kommunens två trygghetsboenden och lokalkostnader relaterade dessa är också jämförelsestörande kostnader som innebär högre hemtjänstkostnader i Hällefors relaterat andra kommuner.

Måttet kronor per vårdtagare är ett oviktat referenskostnadsmått som enbart redovisar faktiska kostnader utan hänsyn till omständigheter i kommunen. Referenskostnaden bygger på nettokostnaden för äldreomsorg.

Ett viktat mått som används av SKR där hänsyn tas till åldersstruktur, andel ensamhushåll etcetera, nettokostnadsavvikelse, visar att om kostnaden vägs mot förutsättningarna i kommunen har kommunen sammantagna äldreomsorgskostnader som motsvarar det förväntade.

Nettokostnadsavvikelsen för hela äldreomsorgen var år 2022 -0,2.

Förvaltningen har under flera år haft problem med att dela upp äldreomsorgskostnader och intäkter i de olika verksamhetskoderna, ordinärt boende och särskilt boende. Den insats som bestäms i biståndsbeslutet för den enskilde brukaren ska styra var kommunens kostnad läggs för att utföra brukarens vård. Ovanstående siffror är inte riktigt tillförlitliga när gruppnivån ordinärt och särskilt boende delas upp.

Kommunen har tecknat ett avtal med Länsgården om nya lokaler för ett av kommunens vård och omsorgboende som innebär en utökning av 10 vård- och omsorgsplatser från och med våren 2022 för att hitta en bättre mix mellan hemtjänst och särskilt boende med målsättningen att minska kommunens totala kostnader för äldreomsorgen.

Brugarbedömningen bygger på antal personer i åldrarna 65 år och äldre som uppgett att de är mycket eller ganska nöjda med hemtjänsten i förhållande till samtliga personer i åldrarna 65 år och äldre i ordinärt boende med hemtjänst som besvarat undersökningen av äldres uppfattning.

Andel (%)	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	93,0	91,0	88,0		87,0

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn 2018-2022

17.2 Särskilt boende

Antalet brukare som bor på ett särskilt boende har ökat år 2022 och är nästan i samma nivå som år 2018. Det samma gäller andelen av de invånare som är äldre som bor på ett särskilt boende. I jämförelse med rikets andel med 10,1 procent har Hällefors en låg andel av de invånare som är 80 år och äldre som bor i särskilt boende under verksamhetsåret 2022. Det samma gäller med liknande grupp som har ett snitt på 10,8 procent. Hagfors på 6,3 procent är den kommun som har lägre andel än kommunen i liknande grupp.

Hällefors	2018	2019	2020	2021	2022
Brukare 65+	68	66	63	60	67
Andel brukare av invånare 65-79 år (%)	1,4	1,3	1,5	1,2	1,1
Andel brukare av invånare 80+ (%)	8,6	8,2	7,3	7,4	8,5

Invånare över 65 år i särskild boendeform år 2018-2022

Med särskilt boende avses samtliga särskilda boendeformer för service och omvårdnad som kommunen ska inrätta enligt 5 kapitlet 5 § SoL samt bostäder med särskild service enligt 5 kapitlet 7 § SoL.

I kostnader särskilt boende ingår insatser som ges till permanentboende vårdtagare i särskilda boendeformer såsom vård och omsorgsboende, äldreboende/demensboende, och dylikt. Korttidsvården är inte permanentboende och räknas således inte hit. Hälso- och sjukvårdsinsatser ingår. Kostnaden per invånare inom särskilt boende i förhållande till 65+ respektive 80+ visar att kommunen har låga kostnader i förhållande till riket.

Kronor per invånare 65-w år	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	32 204	31 657	33 956	34 112	27 474
Liknande grupp äldreomsorg	43 647	41 198	51 810	50 577	45 978
Örebro län	35 064	36 243	38 333	37 823	38 011
Landsbygdskommun, ej nära större stad	44 651	44 072	44 636	44 678	44 851
Alla kommuner, ovägt medel	36 281	36 401	37 618	37 945	39 448

Bruttokostnad för särskilt boende per invånare 65 år-w år 2018-2022

Kronor per invånare 80-w år	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	116 141	110 332	115 462	115 503	91 394
Liknande grupp äldreomsorg	162 572	156 860	192 607	187 376	168 959
Örebro län	142 547	145 573	150 317	143 702	139 895
Landsbygdskommun, ej nära större stad	163 363	159 507	162 478	161 923	161 919
Alla kommuner, ovägt medel	141 331	139 782	143 887	143 263	145 160

Bruttokostnad för särskilt boende per invånare 80 år-w år 2018-2022

Kostnader särskilt boende, kr/vårdtagare visar vad vård och omsorg i det särskilda boendet kostar per vårdtagare. Fr o m år 2013 avser antalet vårdtagare ett månadsnitt av antal brukare (från Socialstyrelsens individstatistik) under året i särskilt boende. Hällefors är bland de 25 procentens lägsta kommunerna i riket och jämförelse med liknande kommuner är siffran mycket lägre.

Kronor per vårdtagare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	954 750	960 304	1 066 651	1 122 300	812 241
Liknande grupp äldreomsorg	1 078 801	1 065 327	1 011 102	1 138 819	1 228 358
Örebro län	977 674	984 838	1 128 625	1 072 800	1 055 203
Landsbygdskommun, ej nära större stad	948 158	897 080	996 352	1 055 045	1 163 316
Alla kommuner, ovägt medel	933 084	968 550	1 058 156	1 079 428	1 115 865

Särskilt boende äldreomsorg, kostnad per vårdtagare år 2018-2022

Nedan redovisas antal personer i åldrarna 65 år och äldre i särskilt boende som är mycket eller ganska nöjda med sitt särskilda boende dividerat med samtliga personer i åldrarna 65 år och äldre i särskilt boende som besvarat undersökningen av äldres uppfattning. Svartalernativet Ingen åsikt är exkluderat ur nämnaren. Kommunen har samma andel som riket och i jämförelse med likande gruppen så har kommunen en högre andel med 5 procent.

Andel (%)	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	75	71	57		78

Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn 2018-2022

Nedan redovisas medelvärde, antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum avseende särskilt boende inom äldreomsorg som kommunen kan konstatera förbättras årligen. Med ansökningsdatum avses det datum då ansökan om plats på särskilt boende kommer in till kommunen, oavsett om ansökan görs skriftligt eller muntligt. Med erbjudet inflyttningsdatum avses det datum då den enskilde enligt kommunens erbjudande har möjlighet att flytta in på ett särskilt boende, oavsett om den enskilde sedan väljer att flytta in eller inte. Avser samtliga utredningar avseende plats på särskilt boende som avslutades i kommunen under första halvåret, och som avsåg personer som vid tidpunkten för ansökan var 65 år eller äldre.

Kommunen redovisar ingen statistik för år 2022. Alla kommuner i riket redovisar ett medel på 65 dagar, liknande gruppen 34 dagar och Örebro län ett ovägt medel med 45 dagar. Inom länet har Nora kommun lägsta nivån med 16 dagar och Kumla högsta nivån med 70 dagar.

Andel (%)	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors		26,0	23,0	16,0	

Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende 2018-2022

18 Insatser enligt LSS, SFB och SoL

Andelen invånare med insatser enligt LSS har minskat i kommunen från 2021 och uppgår år 2022 till 0,68 procent. I jämförelse med riket som uppgår till 0,74 procent har kommunen en lägre andel. I jämförelse med jämförbara kommuner har alla andra kommuner utom Eda, som har samman nivå, en högre andel än Hällefors.

Hällefors	2018	2019	2020	2021	2022
Invånare (%)	0,54	0,63	0,83	0,80	0,68

Invånare med insatser enligt LSS 2018-2022

I nyckeltalet ”Kostnad funktionsnedsättning, kronor per invånare” beräknas kostnaderna som bruttokostnader minus interna intäkter och försäljning av verksamhet till andra kommuner och regioner för insatser för personer med funktionsnedsättning enligt Socialtjänstlagen (SoL), Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och Lagen om assistansersättning (LASS), exklusive ersättningar från Försäkringskassan för assistens enligt LASS.

Kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	5 059	6 018	6 519	6 734	6 098
Liknande grupp LSS	4 740	7 136	8 270	8 408	7 896
Örebro län	6 360	6 651	6 845	7 102	7 508
Landsbygdskommun, ej nära större stad	7 101	7 457	7 731	7 930	8 279
Alla kommuner, ovägt medel	6 720	6 963	7 229	7 447	7 801

Bruttokostnad funktionsnedsättning per invånare minus ers från FK år 2018-2022

I Hällefors kommun har insatsmixen mellan ordinärt boende, särskilt boende och LSS sett annorlunda ut än i riket. Andel LSS har varit lägre i Hällefors kommun, vilket också påverkar skatteutjämningsystemet där kommunen fått betala tillbaka medel till staten. Efter genomgång av samtliga biståndsbeslut kan förvaltningen konstatera att beslut som borde vara LSS-beslut blivit beslut enligt hemtjänst vilket påverkat utfallet för insatser för LSS och även LSS-utjämnings, vilket har rättats till de senaste tre åren.

18.1 Boende enligt LSS

Av kommunen invånare är antalet personer med boende enligt LSS oförändrat mot föregående år.

Personer	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	19	22	22	24	24

Antalet personer med boende enligt LSS 2018-2022

Verksamheten utgörs av barn och ungdomar i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdom enligt 9 § 8 LSS samt antal personer i bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna enligt 9 § 9 LSS.

Tabellen nedan visar vad boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdom samt bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad beviljad enligt LSS kostar och antal personer är från 1/10.

Tidigare år har Hällefors kommun haft låga kostnader för boende enligt LSS per brukare. Under perioden har kostnaden ökat per brukare men under år 2021 har kostnaden minskat och beror på att antalet personer ökat och slår ut fasta kostnaden på fler personer. Under år 2022 har kostnaden ökat något mot tidigare år. I förhållande till likande kommuner har kommunens kostnader ökat.

Kronor per brukare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	1 072 211	1 279 773	1 401 273	1 176 458	1 233 542
Liknande grupp LSS	1 011 863	1 055 319	1 271 939	1 187 395	1 102 505
Örebro län	1 103 446	1 117 345	1 161 796	1 199 271	1 254 534
Landsbygdskommun, ej nära större stad	913 200	975 372	1 059 295	1 032 392	1 084 060
Alla kommuner, ovägt medel	1 027 737	1 066 938	1 123 225	1 150 204	1 201 398

Bruttokostnad för boende enligt LSS per brukare år 2018-2022

18.2 Daglig verksamhet enligt LSS

Av kommunen invånare har antalet personer med daglig verksamhet enligt LSS ökat med 6 personer från föregående år.

Personer	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	24	25	25	21	27

Antalet personer med boende enligt LSS 2018-2022

Tidigare år har Hällefors kommun haft lite högre kostnader för daglig verksamhet enligt LSS per brukare. Under år 2022 har kostnaden minskat per brukare och beror på att antalet personer ökat och slår ut fasta kostnaden på fler personer. I förhållande till likande kommuner har kommunens lägre kostnader.

Kronor per brukare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	219 417	203 520	208 200	234 095	186 222
Liknande grupp LSS					197 154
Örebro län	162 147	161 836	158 997	165 771	176 102
Landsbygdskommun, ej nära större stad	169 022	188 096	179 635	175 704	188 356
Alla kommuner, ovägt medel	207 393	215 407	208 181	210 276	221 061

Bruttokostnad för daglig verksamhet enligt LSS per brukare år 2018-2022

18.3 Personlig assistens enligt LSS/SFB

Verksamheten utgör personlig assistens enligt 9 § punkt 2 LSS eller enligt 51 kapitlet Socialförsäkringsbalken (SFB). Förvaltningen erhåller här ersättning från Försäkringskassan för personlig assistens enligt SFB.

Inom verksamhet för LSS finns ett utjämningsystem för kostnadsutjämning mellan alla kommuner. Syftet med utjämningsystemet är att åstadkomma likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner att bedriva sin verksamhet. År 2022 fick Hällefors kommun ett bidrag från LSS-utjämningsen. I dessa nyckeltal är ingen hänsyn tagen till LSS-utjämningsen.

Tabellen nedan visar bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och landsting exklusive ersättning från Försäkringskassan. Även här kan nyckeltalet vara lågt utifrån tidigare beskrivning utifrån felaktiga biståndsbeslut.

Kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	5 026	5 986	6 519	6 734	6 098
Liknande grupp LSS	5 113	6 161	7 102	7 189	6 683
Örebro län	5 572	5 858	6 128	6 292	6 534
Landsbygdskommun, ej nära större stad	5 775	6 141	6 418	6 577	6 888
Alla kommuner, ovägt medel	5 482	5 704	5 941	6 114	6 413

Bruttokostnad personlig assistens per invånare minus ers från FK år 2018-2022

Kommunen kan konstatera att kommunen kommit närmare andra kommuner i kostnader per invånare än tidigare. I jämförelse med riket med en kostnad på 6270 kronor per invånare har kommunen en lägre kostnad.

19 Individ och familjeomsorg

Inom detta område redovisas verksamheter som riktar sig till personer som får stöd, vård och service inom individ och familjeomsorgens ram exklusive insatser som ges till personer med psykiska problem utan eget missbruk. Totalt har kommunens kostnader per invånare minskat under 2022. Orsaken till detta är att kostnaden för både placeringar och ekonomiskt bistånd minskat genom ett aktivt förebyggande arbete på hemmaplan. I jämförelse med liknande kommuner är det Perstorp som sticker ut med låga kostnader på 3423 per invånare. Filipstad har högsta kostnaderna i gruppen med en summa på 9409 kronor per invånare.

Kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	5 286	5 976	6 150	6 189	5 380
Liknande grupp IFO	4 239	6 014	6 146	6 283	6 604
Örebro län	3 977	4 217	4 502	4 859	4 864
Landsbygdskommun, ej nära större stad	4 696	5 103	5 180	5 445	5 748
Alla kommuner, ovägt medel	4 289	4 533	4 682	4 825	4 974

Bruttokostnad individ och familjeomsorg per invånare år 2018-2022

19.1 Vuxna 21-64 år

Vård och stöd som förvaltningen ger till vuxna personer, 21 år eller äldre, som har missbruksproblem. Det sker i form av institutionsvård, familjehem, bistånd avseende boende och olika öppna insatser.

Kostnader för vård och stöd som socialtjänsten ger till vuxna missbrukare i form av institutionsvård, familjehemsvård eller olika öppenvårdsinsatser.

Tidigare år har kommunen haft låga kostnader i förhållande till både riket och liknande kommuner. Anledningen är att kommunen haft ett arbetssätt som inneburit låga kostnader. Under år 2019 till 2021 har kommunen haft mer kostnader för institutionsplaceringar när antalet individer ökat och kommunen har haft svårt att rekrytera socialsekreterare som hämmat det förebyggande arbetet. Under år 2022 har kostnaderna minskat kraftigt och ligger långt under jämförbara kommuner. I gruppen har Ljusnarsberg kostnader å 1089 kronor per invånare och Flen 1322 kronor per invånare som är högst i gruppen.

Kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	635	829	841	826	685
Liknande grupp IFO	539	693	706	808	854
Örebro län	570	587	590	586	657
Landsbygdskommun, ej nära större stad	635	647	680	700	778
Alla kommuner, ovägt medel	655	667	699	695	728

Bruttokostnad missbruksvård vuxna per invånare 2018-2022

Kommunens andel för köp av vård för vuxna missbrukare har minskat något förhållande till föregående år, vilket är en positiv utveckling. I riket uppgår motsvarande mått till 36,2 procent, vilket visar att kommunen har en högre andel. I jämförelse med jämförbara kommuner placerar sig Hällefors något högre än genomsnittet på 54,7 procent men högre i jämförelse med länets kommuner som uppvisar ett snitt på 52,9 procent.

Köp av vuxenvård (%)	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	47,8	58,9	60,8	56,3	55,0

Köp av vård för vuxna med missbruksproblem år 2018-2022

19.2 Barn och unga 0-20 år

Vård och stöd som förvaltningen ger till barn och ungdomar 0-20 år i form av vård på hem för vård eller boende, vård i familjehem, individuellt behovsprövat öppenvård och övriga öppna insatser.

Kostnader för vård och stöd som socialtjänsten ger till barn och ungdomar 0-20 år i form av institutionsvård, familjehemsvård och öppna insatser. En större kostnadsökning har skett under år 2022 och beror på att antalet placeringar har ökat. Vid en jämförelse med övriga grupper i diagrammet nedan har kommunen fortfarande låga kostnader.

Kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	1 577	1 709	1 804	1 991	2 334
Liknande grupp IFO	2 330	3 091	2 995	3 203	3 384
Örebro län	1 885	1 977	2 190	2 509	2 613
Landsbygdskommun, ej nära större stad	2 386	2 617	2 618	2 945	3 141
Alla kommuner, ovägt medel	2 169	2 295	2 368	2 498	2 654

Bruttokostnad för barn och ungdomsvård per invånare år 2018-2022

Hällefors totala andel av köp av barn och ungdomsvård har minskat under år 2022 i förhållande till föregående år och rikets andel uppgår till 33,5 procent. I jämförelse med jämförbara kommuner placerar sig Hällefors näst lägst där Flen med en andel på 16,2 procent har lägst.

Köp av ungdomsvård (%)	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	30,3	33,2	38,6	41,2	32,9

Total andel köp av barn- och ungdomsvård år 2018-2022

19.3 Ekonomiskt bistånd

Kostnader för ekonomiskt stöd till enskilda enligt socialtjänstlagen har minskat år 2022 och är den lägsta siffran under redovisade perioden, vilket är en positiv trend. Från och med år 2022 finns en ny jämförbar grupp medtagen utifrån ekonomiskt bistånd som är baserad på den modellberäknade kostnaden för ekonomiskt bistånd. Modellen ingår inte i kostnadsutjämnningen, utan är skapad av RKA/SKR. Ser kommunen till denna liknande grupp hamnar kommunen väldigt nära snittet för gruppen.

Kronor per invånare	2018	2017	2020	2021	2022
Hällefors	2 002	2 199	2 598	2 254	1 610
Liknande grupp IFO	1 133	1 820	2 100	1 996	1 988
Liknande grupp ekonomiskt bistånd					1 603
Örebro län	1 255	1 315	1 453	1 410	1 284
Landsbygdskommun, ej nära större stad	1 317	1 456	1 471	1 398	1 370
Alla kommuner, ovägt medel	1 152	1 227	1 297	1 271	1 216

Bruttokostnad ekonomiskt bistånd per invånare år 2018-2022

Kommunen redovisar allt ekonomiskt bistånd här inklusive ekonomiskt bistånd för flyktingmottagande. Enligt kommunstyrelsens antagna fördelningsmodell för nyanlända flyktingar bokförs intäkter där kostnaden finns. En mer rättvisande bild är nedanstående tabell som visar nettokostnaden för ekonomiskt bistånd per invånare. Kommunen har något högre kostnader per invånare än liknande grupp vad gäller modellberäknade jämförelsen. Under perioden har kostnaderna minskat och är nästan i nivå som år 2018, vilket är väldigt positivt.

Kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	1 509	1 787	2 216	1 986	1 549
Liknande grupp IFO	1 024	1 775	2 036	1 932	1 968
Liknande grupp ekonomiskt bistånd					1 511
Örebro län	1 141	1 229	1 368	1 355	1 235
Landsbygdskommun, ej nära större stad	1 183	1 299	1 364	1 317	1 302
Alla kommuner, ovägt medel	1 069	1 128	1 215	1 202	1 151

Nettokostnad ekonomiskt bistånd per invånare år 2018-2022

20 Särskilt riktade insatser

Inom detta område redovisas verksamheter för flyktingmottagande och arbetsmarknadsåtgärder.

20.1 Flyktingmottagande

Andelen utlandsfödda invånare i kommunen mellan 18 till 64 år är fortsatt på en hög nivå och uppgår år 2022 till 22,3 procent. I förhållande till rikets snitt som uppgår till 20,4 procent ligger kommunen på en högre nivå. I jämförelse med länet har Hällefors näst högst andel där Örebro har högst med 25,4 procent och Lekeberg lägst med 9,5 procent. I förhållande till jämförbara kommuner placerar sig Hällefors näst högst upp där Eda har högst andel med 28,0 procent.

Utrikes födda (%)	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	23,4	24,2	23,9	23,9	22,3

Utrikes födda 18-64 år, år 2018-2022

Hällefors andel vad gäller kommunmottagande asylsökande har minskat under perioden och under 2022 uppgår siffran till 3,2. Sett till rikets nivå som uppgår till 5,9 ligger kommunen lägre.

Invånare	2018	2019	2020	2021	2022
0-17 år	61	27	19	62	10
18+	10	2	3	24	18
TOTALT	148	48	39	41	22

Asylsökande/inskrivna i Migrationsverkets mottagningsystem år 2018-2022

Andel (%)	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	20,8	6,9	5,6	5,9	3,2

Asylsökande/inskrivna i Migrationsverkets mottagningsystem, antal/1000 invånare år 2018-2022

Hällefors andel vad gäller kommunmottagande flyktingar har minskat under perioden och under 2022 uppgår siffran till 0,7. Sett till rikets nivå som uppgår till 1,1 ligger kommunen lägre och placerar sig i mitten av jämförbara kommunerna.

Invånare	2018	2019	2020	2021	2022
0-5 år	9	0	7	1	2
6-15 år	36	6	0	7	2
16-17 år	5	1	1	1	0
18-19 år	6	6	0	0	0
20-64 år	28	11	2	3	1
65+	0	1	0	3	0
TOTALT	83	25	10	15	5

Kommunmottagna i flyktningmottagandet under året med uppehållstillstånd år 2018-2022

Andel (%)	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	11,7	3,6	1,4	2,2	0,7

Kommunmottagna i flyktningmottagandet med uppehållstillstånd, antal/1000 invånare år 2018-2022

Enligt Statistiska centralbyråns information om redovisning av flyktingverksamhet i räkenskapssammandraget (RS) för kommuner ska alla kostnader och intäkter som kommunen har för mottagandet och insatser till asylsökande, ensamkommande barn och flyktingar redovisa här. Dock ska kostnader och intäkter som uppkommer inom Pedagogisk verksamhet för insatser specifikt mot asylsökande, ensamkommande barn och flyktingar inte redovisas utan under Pedagogisk verksamhet.

Kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	2 450	1 792	1 105	984	274
Liknande grupp integration	3 949	1 402	1 528	892	350
Örebro län	2 006	1 220	730	522	402
Landsbygdskommun, ej nära större stad	2 676	1 521	797	543	489
Alla kommuner, ovägt medel	2 042	1 284	794	539	474

Kostnad för flyktningmottagande per invånare år 2018-2022

Kommunen har sedan många år tagit emot en hög andel flyktingar i förhållande mot kommunens invånare. Under flyktingstormen i slutet av år 2015 och början av år 2016 tog kommunen emot många ensamkommande barn och ungdomar. Antalet ensamkommande barn och ungdomar har därefter minskat.

Verksamheten för flyktningmottagande finansieras med hög andel av riktade statsbidrag. Därför är en mer rättvisande bild nedanstående tabell som visar nettokostnaden för flyktningmottagande per invånare. Kommunstyrelsens tidigare antagna fördelningsmodell för nyanlända flyktingar påverkar detta nyckeltal fram till och med år 2021. Kommunens fördelningsmodell fördelar statsbidragen på fyra år och andra kommuner fördelar statsbidragen på kortare tid vilket leder till ett minusbelopp nedan.

Kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	374	56	41	-1	35
Liknande grupp integration	-472	-310	338	450	-81
Örebro län	-171	-230	-89	57	26
Landsbygdskommun, ej nära större stad	116	-66	-22	12	-30
Alla kommuner, ovägt medel	78	-3	90	73	10

Nettokostnad för flyktingmottagande per invånare år 2018-2022

Nedan redovisas etableringsuppdraget som omfattar nyanlända flyktingar i arbetsför ålder (20-64 år) samt nyanlända i åldern 18-19 år utan föräldrar i Sverige. Uppdraget omfattar aktiviteter under högst 24 månader där svenska för invandrare (SFI), samhällsorientering och arbetsförberedande aktiviteter utgör olika delar. Arbetsförmedlingen är ansvariga för etableringsuppdraget. Status efter 90 dagar bland de som lämnat etableringsuppdraget. I arbete omfattas arbete utan stöd, nystartsjobb och arbete med stöd. I studier räknas de som studerar på den utbildning som berättigar studiemedel. En viss under-teckning kan förekomma på studier p g a eftersläpning i registrering hos Arbetsförmedlingen. Kommuntillhörighet ges utifrån folkbokföringsstatus, i december månad.

Andel (%)	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors; arbete	23	4	8	6	0
Hällefors; studier	1	16	3	0	0

Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar) 2018-2022

Kommunen har minskat antalet elever som läser svenska för invandrare (SFI) som ett led i det minskade mottagandet. Måttet mäter antal elever som läser svenska för invandrare i skolor belägna i kommunen. Uppgiften avser kalenderår och mäts 15 oktober.

Antal	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	165	134	107	105	65

Elever i SFI-utbildning år 2018-2022

20.2 Arbetsmarknadsåtgärder

Andelen arbetslösa i kommunen i åldern 18 till 64 år uppgår till 7,2 procent. Måttet beskriver antalet öppet arbetslösa och personer i program med aktivetsstöd i förhållande till antalet invånare i ålder 18 till 64 år. Rikets andel uppgår till 5,6 procent. Hällefors har högst andel i länet. I gruppen jämförbara kommuner placerar sig Hällefors näst högst, där Filipstad har högre andel som redovisar 8,0 procent.

Arbetslöshet årsmedelvärde (%)	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	8,6	8,6	11,2	9,6	7,2

Arbetslöshet 18-64 år i kommunen år 2018-2022

Verksamheten arbetsmarknadsåtgärder avser kommunens sysselsättningsfrämjande åtgärder som finansieras helt eller delvis av kommunen.

Kommunen kan konstatera att kommunen finansierar verksamheten med statliga medel genom samarbete med Arbetsförmedlingen och inte så mycket med skattemedel. EU-projektet All-in finns i nedanstående siffror. En justering gjordes under 2019 som avsåg 2018 års siffror. Skulle denna justering tas bort blir nyckeltalet för Hällefors 363 kronor per invånare.

Kronor per invånare	2018	2019	2020	2021	2022
Hällefors	613	290	322	677	406
Liknande grupp övergripande	442	492	531	562	619
Örebro län	601	668	650	694	701
Landsbygdskommun, ej nära större stad	608	553	549	586	633
Alla kommuner, ovägt medel	478	477	485	511	544

Nettokostnad för arbetsmarknadsåtgärder per invånare år 2018-2022

HÄLLEFORS KOMMUN
Kommunförvaltningen

Ekonomienheten 712 83 Hällefors
Besöksadress Sikforsvägen 7 Hällefors
Telefon 0591-641 00 vx • Fax 0591-109 76
kommun@hellefors.se